

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:
2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:
2835-09/1 A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

Szóbeli vizsgatevékenység

Szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 30 perc

A 20/2007. (V. 21.) SZMM rendelet 23. § 1. bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tétteleit a ...../2011. számon kiadom.

Jóváhagyta:

Zámbori Tamás
főosztályvezető

2011

NEMZETI CSALÁD - ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI INTÉZET

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A 10/2007 (II. 27.) SzMM rendelettel módosított 1/2006 (II. 17.) OM rendelet Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzékbe történő felvétel és törlés eljárási rendjéről alapján.

Szakképesítés, szakképesítés-elágazás, rész-szakképesítés, szakképesítés-ráépülés azonosító száma és megnevezése, valamint a kapcsolódó szakképesítés megnevezése:

52 810 01 1000 00 00	Habilitációs kutyakiképző	Habilitációs kutyakiképző
-----------------------------	----------------------------------	----------------------------------

A táblázat a (18/2009. (IX.10.) SZMM rendelettel módosított) 15/2008. (VIII.13.) SZMM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

1. Kutyakiképzőként azt a feladatot kapja, hogy laikus kutyatartók számára tartson ismertetőt az állati viselkedés természettudományos szemléletmódjáról, és mutassa be közérthető módon az etológiát, mint viselkedéstudományt. Fogalmazza meg egy ilyen előadás gondolatmentét, a lényeges alapfogalmakat!

Információtartalom vázlata

- A behaviorizmus és a klasszikus etológiai szemléletmód eltérései
- A viselkedés ökológiai és evolúciós szemléletű megközelítése
- A viselkedési jelenségek belső, referenciális alapjára utaló jelenségek (példák)
- A viselkedés, mint etológiai jelenség elemzéséhez szükséges alapfogalmak bemutatása (magatartási elem, egység viselkedési kódszótár, effektív inger, kulcsinger, és szűrőmechanizmusok, a motiváció és belső elvárás)
- A viselkedés belső strukturáltsága: az appetenciás, konzummációs és szatiációs fázis
- Az idegrendszer működésének funkcionális egységei: a kulcs, referencia szerkezetek és instrukció

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

1. Kutyakiképzőként azt a feladatot kapja, hogy laikus kutyatartók számára tartson ismertetőt az állati viselkedés természettudományos szemléletmódjáról, és mutassa be közérthető módon az etológiát, mint viselkedéstudományt. Fogalmazza meg egy ilyen előadás gondolatmentét, a lényeges alapfogalmakat!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A viselkedéssel kapcsolatos etológiai fogalmak	A behaviorizmus és a klasszikus etológiai szemléletmód eltérései	10	
		A viselkedés ökológiai és evolúciós szemléletű megközelítése	10	
		A viselkedési jelenségek belső, referenciális alapjára utaló jelenségek (példák)	10	
		A viselkedés, mint etológiai jelenség elemzéséhez szükséges alapfogalmak bemutatása (magatartási elem, egység viselkedési kódszótár, effektív inger, kulcsinger, és szűrőmechanizmusok, a motiváció és belső elvárás)	20	
		A viselkedés belső strukturáltsága: az appetenciás, konzummációs és szatiációs fázis	20	
		Az idegrendszer működésének funkcionális egységei: a kulcs, referencia szerkezetek és instrukció	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Önállóság	1	
		Döntésképeség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Áttekintő képesség	1	
		Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

2. Ha egy kutyát egy fa derekához kötünk hosszú láncra, akkor gyakran megtörténik, hogy a láncot akaratlanul is feltekeri a fa köré, és így alaposan beszűkül a mozgástere. Ha ilyenkor egy tál ételt helyezünk elébe oly módon, hogy a lánc rövideje miatt azt éppen ne érhesse el, akkor ahelyett, hogy a táltól eltávolodva a fa körül körbe menne, s a láncot a fa derekáról letekerve újra megnövelné mozgásterét, a láncot megfeszítve kitartóan próbálkozik az étel elérésével. Ha azonban egy mókust hozunk ugyanebbe a helyzetbe, akkor az hamar rájön, hogy a táltól eltávolodva kitekerje a láncot és így eléri a jutalmat. Magyarázza el, milyen jelenség okozza a két faj eltérő viselkedését?

Információtartalom vázlata

- A tanulási korlátok definíciója, ökológiai és evolúciós okai
- A tanulási korlát és az intelligencia kapcsolata
- A genetikai és neurális memória szerepe a tanulási korlát kialakulásában
- Veleszületett viselkedési instrukciók – példák a természetből
- A kutya evolúciós előtörténetével magyarázható tanulási korlátok, illetve tanulási képességeinek flexibilitása

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

2. Ha egy kutyát egy fa derekához kötünk hosszú láncra, akkor gyakran megtörténik, hogy a láncot akaratlanul is feltekeri a fa köré, és így alaposan beszűkül a mozgástere. Ha ilyenkor egy tál ételt helyezünk elébe oly módon, hogy a lánc rövidege miatt azt éppen ne érhesse el, akkor ahelyett, hogy a táltól eltávolodva a fa körül körbe menne, s a láncot a fa derekáról letekerve újra megnövelné mozgásterét, a láncot megfeszítve kitartóan próbálkozik az étel elérésével. Ha azonban egy mókust hozunk ugyanebbe a helyzetbe, akkor az hamar rájön, hogy a táltól eltávolodva kitekerje a láncot és így eléri a jutalmat. Magyarázza el, milyen jelenség okozza a két faj eltérő viselkedését?

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az állati tanulás törvényszerűségei, ezzel kapcsolatban kidolgozott modellek	A tanulási korlátok definíciója, ökológiai és evolúciós okai	20	
		A tanulási korlát és az intelligencia kapcsolata	20	
		A genetikai és neurális memória szerepe a tanulási korlát kialakulásában	10	
		Veleszületett viselkedési instrukciók – példák a természetből	20	
C	A kutya evolúciós eredete	A kutya evolúciós előtörténetével magyarázható tanulási korlátok, illetve tanulási képességeinek flexibilitása	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Önállóság	1	
		Döntéskéesség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
	Módszer	Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Helyzetfelismerés	2	
		Logikus gondolkodás	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

3. A kiskutyának egy tengerimalacot vett születésnapjára. Mielőtt azonban átadná az ajándékot, szeretné megtanítani az állatnak azt, hogy adott hangra rohanjon oda az etetőtáljához, és egy másik hangingerre húzódjon vissza a vackába. Hogyan fogna neki e tanítási feladatoknak? Magyarozza el e feladat végrehajtásán keresztül a pavlovi asszociatív tanulás alapvető törvényszerűségeit!

Információtartalom vázlata

- A társításos (asszociációs) tanulás definíciója, az “inger-helyettesítési” elv
- A feltételes és feltétlen ingerek jellemzői, az asszociáció kiépülésének általános folyamata
- A válaszreakció kialakulását irányító “belső” szabályok, az eseménykorreláció, a sorrendiség, az időbeni kapcsolat, az oksági kapcsolat és a genetikai előkészítettség jelensége (példákkal illusztrálva)
- A tengerimalac kondicionálásának „akcióterve” a feltételes és feltétlen inger helyes megválasztása, a kontingens megerősítés fontosságának kiemelése, a válasz várható kialakulásának folyamata

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

3. A kisleány egy tengerimalacot vett születésnapjára. Mielőtt azonban átadná az ajándékot, szeretné megtanítani az állatnak azt, hogy adott hangra rohanjon oda az etetőtáljához, és egy másik hangingerre húzódjon vissza a vackába. Hogyan fogna neki e tanítási feladatoknak? Magyarozza el e feladat végrehajtásán keresztül a pavlovi asszociatív tanulás alapvető törvényszerűségeit!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az állati tanulás törvényszerűségei, ezzel kapcsolatban kidolgozott modellek	A társításos (asszociációs) tanulás definíciója, az “inger-helyettesítési” elv	20	
		A feltételes és feltétlen ingerek jellemzői, az asszociáció kiépülésének általános folyamata	20	
		A válaszreakció kialakulását irányító “belső” szabályok, az eseménykorreláció, a sorrendiség, az időbeni kapcsolat, az oksági kapcsolat és a genetikai előkészítettség jelensége (példákkal illusztrálva)	20	
		A tengerimalac kondicionálásának „akcióterve” a feltételes és feltétlen inger helyes megválasztása, a kontingens megerősítés fontosságának kiemelése, a válasz várható kialakulásának folyamata	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédképesség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédképesség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Állatszeretet	1	
		Szorgalom, igyekezet	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Írányítási készség	1	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Lényegfelismerés	1	
		Logikus gondolkodás	2	
Módszeres munkavégzés		2		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

4. Közismert, hogy számos prédafaj környezetének egyik legfontosabb tényezője, a potenciális veszélyt jelentő ragadozó, melynek felismerését s a vele kapcsolatos adaptív válaszreakció kialakítását számos kulcsinger vezérli (pl. a ragadozó szemei, vagy szaga). Ilyen a paradicsomhal is, amelynek ragadozóelkerülési tanulási folyamatai Csányi Vilmos kutatásai nyomán részleteiben ismertté váltak. Mutassa be az e kutatások nyomán megszületett interaktív tanulási modellt, és magyarázza el annak gyakorlati jelentőségét a kutya operáns kondicionálása szempontjából!

Információtartalom vázlata

- Az idegrendszer funkciói az interaktív tanulásban (ingerkeresés- beazonosítás, memórianyomokkal való összevetése, reprezentációs modell építése, belső elvárások kiépítése, viselkedési instrukció létrehozása, adaptív válaszreakció kialakítása)
- A kulcsingerek tanulási folyamatokat katalizáló hatása (példa)
- Az operáns kondicionáláson alapuló tanulási folyamat lényegi jellemzői
- A tanulás interaktív folyamatként való megjelenése az operáns kondicionálás különböző változatait alkalmazó tanítási technikákban (példákon keresztül bemutatva)

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

4. Közismert, hogy számos prédafaj környezetének egyik legfontosabb tényezője, a potenciális veszélyt jelentő ragadozó, melynek felismerését s a vele kapcsolatos adaptív válaszreakció kialakítását számos kulcsinger vezérli (pl. a ragadozó szemei, vagy szaga). Ilyen a paradicsomhal is, amelynek ragadozóelkerülési tanulási folyamatai Csányi Vilmos kutatásai nyomán részleteiben ismertté váltak. Mutassa be az e kutatások nyomán megszületett interaktív tanulási modellt, és magyarázza el annak gyakorlati jelentőségét a kutya operáns kondicionálása szempontjából!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Állati tanulás törvényszerűségei, ezzel kapcsolatban kidolgozott modellek	Az idegrendszer funkciói az interaktív tanulásban (ingerkeresés- beazonosítás, memórianyomokkal való összevetése, reprezentációs modell építése, belső elvárások kiépítése, viselkedési instrukció létrehozása, adaptív válaszreakció kialakítása)	20	
		A kulcsingerek tanulási folyamatokat katalizáló hatása (példa)	20	
		Az operáns kondicionáláson alapuló tanulási folyamat lényegi jellemzői	20	
		A tanulás interaktív folyamatként való megjelenése az operáns kondicionálás különböző változatait alkalmazó tanítási technikákban (példákon keresztül bemutatva)	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Rugalmasság	1	
		Döntésképeség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
	Módszer	Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Lényegfelismerés	2	
Emlékezőképeség (ismeretmegőrzés)		2		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

5. A helyi önkormányzat rendeletet készül alkotni azzal kapcsolatban, hogy engedélyezzék-e ember által felnevelt, szelídített farkasok házi állatként való tartását. Önt, mint szakértőt kérték fel arra, hogy véleményezze egy ilyen rendelet szakmai megalapozottságát. Építse fel gondolatmenetét a kutya eredetével, háziasításának folyamatával kapcsolatos ismereteire és érveljen amellett, hogy egy ilyen rendeletet meghozni veszélyes felelőtlenség lenne.

Információtartalom vázlata

- A kutya és a farkas rokonságának kérdése
- A háziasítás során fellépő alkalmazkodási kényszerek és ezek viselkedés szabályozásában megjelenő következményei
- Anatómiai változások a domesztikáció során
- A relaxált szelekció lényege a novoszibirszki prémróka tenyészetén végzett kísérleteken keresztül bemutatva
- A kutya mint mesterséges faj, a kölyökszerű viselkedésekre történő szelekció és következményei
- A domesztikáció során bekövetkezett viselkedési változások az agresszió kontrollálhatóságában

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

5. A helyi önkormányzat rendeletet készül alkotni azzal kapcsolatban, hogy engedélyezzék-e ember által felnevelt, szelídített farkasok házi állatként való tartását. Önt, mint szakértőt kérték fel arra, hogy véleményezze egy ilyen rendelet szakmai megalapozottságát. Építse fel gondolatmenetét a kutya eredetével, házasításának folyamatával kapcsolatos ismereteire és érveljen amellett, hogy egy ilyen rendeletet meghozni veszélyes felelőtlenség lenne.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A kutya evolúciós eredete	A kutya és a farkas rokonságának kérdése	10	
		A házasítás során fellépő alkalmazkodási kényszerek és ezek viselkedés szabályozásában megjelenő következményei, anatómiai változások a domesztikáció során	20	
		A relaxált szelekció lényege a novoszibirszki prémróka tenyészetén végzett kísérleteken keresztül bemutatva	10	
		A kutya mint mesterséges faj, a kölyökszerű viselkedésekre történő szelekció és következményei	20	
		A domesztikáció során bekövetkezett viselkedési változások az agresszió kontrollálhatóságában	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Önállóság	1	
		Döntésképeség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Felfogóképesség	1	
		Logikus gondolkodás	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

6. Egyik ismerőse kutyát szeretne, de nem döntötte még el, hogy menhelyről fogadjon be egy állatot, vagy tenyésztőtől vegyen kölyköt magához. Bizonytalan, mert fontosnak tartja, hogy a kutya szociálisan megfelelő mértékben vonzódjon gazdájához és erős kötődés alakulhasson ki közöttük. Öntől kér tanácsot. Beszéljen neki azokról a kísérletekről, amelyeket a kutya szociális vonzódásával kötődésével kapcsolatban végeztek és ezek alapján adjon tanácsot!

Információtartalom vázlata

- A kutya-ös szociális vonzódását és kötődését érintő specifikus változások a domesztikáció során
- Veleszületett vonzódás az emberhez – kölyök kísérletek, eltérések a farkaskölykök viselkedésétől, a szociális vonzódás, mint az emberhez való kötődés kialakulásának előfeltétele, a „természetes” fajtársi kapcsolatok szerepe az emberhez való vonzódás kialakulásában
- A kötődés, mint viselkedés-szabályozó mechanizmus bemutatása
- A kötődési viselkedés kritériumai, kölyök, felnőtt és menhelyi kutya kísérletek
- A kutya-ember és anya-csecsemő kötődés párhuzamai – az Idegen Helyzet Teszt

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

6. Egyik ismerőse kutyát szeretne, de nem döntötte még el, hogy menhelyről fogadjon be egy állatot, vagy tenyésztőtől vegyen kölyköt magához. Bizonytalan, mert fontosnak tartja, hogy a kutya szociálisan megfelelő mértékben vonzódjon gazdájához és erős kötődés alakulhasson ki közöttük. Öntől kér tanácsot. Beszéljen neki azokról a kísérletekről, amelyeket a kutya szociális vonzódásával kötődésével kapcsolatban végeztek és ezek alapján adjon tanácsot!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A kutya evolúciós eredete	A kutya-ős szociális vonzódását és kötődését érintő specifikus változások a domesztikáció során	20	
		Veleszületett vonzódás az emberhez – kölyök kísérletek, eltérések a farkaskölykök viselkedésétől A szociális vonzódás, mint az emberhez való kötődés kialakulásának előfeltétele, a „természetes” fajtársi kapcsolatok szerepe az emberhez való vonzódás kialakulásában	20	
B	A viselkedéssel kapcsolatos egyes etológiai fogalmak	A kötődés, mint viselkedés-szabályozó mechanizmus bemutatása	10	
		A kötődési viselkedés kritériumai, kölyök, felnőtt és menhelyi kutya kísérletek	20	
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	A kutya-ember és anya-csecsemő kötődés párhuzamai – az Idegen Helyzet Teszt	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Felelősségtudat	1	
		Döntésképeség	1	
	Társas	Interperszonális rugalmasság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Irányítási készség	1	
	Módszer	Logikus gondolkodás	1	
		Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
Emlékezőképesség		2		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

7. Kutyakiképzőként azzal a feladattal szembesül, hogy egy kertben láncon tartott kutyát, valamint egy-egy maga által felnevelt intenzíven szocializált, házi kedvencként tartott kutyát és farkast kell megtanítania arra, hogyan tud egy lezárt dobozból táplálékhoz jutni. Mire kell felkészülnie a 3 állat tanítása során? Elemezze a kutya és farkas problémamegoldó viselkedési készségei között tapasztalható különbségeket, valamint a különböző módon szocializált („családi” vs. „kerti”) kutyák problémamegoldó viselkedésének eltéréseit!

Információtartalom vázlata

- A kutya és farkas problémamegoldó készségei közötti különbségek – az eltérések különböző értelmezése
- Kézben nevelt kutyák és farkasok viselkedésének eltérései megoldhatatlan feladathelyzetben
- Családi és kerti kutyák viselkedésének eltérései táplálékszerző feladatban
- A gazdára való nézegetés, mint a kutya és farkas kommunikációs készségében meglévő specifikus különbség indikátora, az emberi szemkontaktusra adott reakció korai egyedfejlődése, farkas-kutya különbségek
- A kötődés és dependencia: a társas kapcsolat minőségének hatása az önálló problémamegoldó készségekre

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

7. Kutyakiképzőként azzal a feladattal szembesül, hogy egy kertben láncon tartott kutyát, valamint egy-egy maga által felnevelt intenzíven szocializált, házi kedvenként tartott kutyát és farkast kell megtanítania arra, hogyan tud egy lezárt dobozból táplálékhoz jutni. Mire kell felkészülnie a 3 állat tanítása során? Elemezze a kutya és farkas problémamegoldó viselkedési készségei között tapasztalható különbségeket, valamint a különböző módon szocializált („családi” vs. „kerti”) kutyák problémamegoldó viselkedésének eltéréseit!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A kutya evolúciós eredete	A kutya és farkas problémamegoldó készségei közötti különbségek – az eltérések különböző értelmezése	20	
		Kézben nevelt kutyák és farkasok viselkedésének eltérései megoldhatatlan feladathelyzetben	20	
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	Családi és kerti kutyák viselkedésének eltérései táplálékszerző feladatban	10	
		A gazdára való nézegetés, mint a kutya és farkas kommunikációs készségében meglévő specifikus különbség indikátora, az emberi szemkontaktusra adott reakció korai egyedfejlődése, farkas-kutya különbségek	20	
		A kötődés és dependencia: a társas kapcsolat minőségének hatása az önálló problémamegoldó készségekre	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Türelmesség	1	
		Döntésképeség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Irányítási készség	1	
	Módszer	Figyelem összpontosítás	2	
		Értékelés	2	
Áttekintő képesség		2		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

8. Önhöz, mint kutyakiképzőhöz azzal a kéréssel fordul egy gazda, hogy tanítsa meg kutyáját arra a játékos feladatra, hogy az állat az elé lehelyezett tárgyat látványosan „őrizze”, miközben az ember a tárgy felé nyúlva eljátssza azt, hogy el akarja venni tőle. Természetesen a játék lényege hogy az állat csak „mímelve” az őrzést, és ha a gazda tényleg el akarja venni tőle a tárgyat, akkor azt engedje. Vajon lehetséges ennek megtanítása? Válaszában érveljen azokra az ismeretekre támaszkodva, amelyeket a kutya és ember közös akcióinak szerveződéséről, játékos interakcióiról tudunk!

Információtartalom vázlata

- Ember-kutya játékos interakciók elemzése: a metakommunikatív jelek szerepe, a visszacsatolás fontossága és a „viselkedési terv”
- A közös akciók új konstrukciójához vezető kollaboratív tevékenység megjelenése az ember és kutya viszonylatában
- Kooperáció és váltott dominancia – a vakvezető kutyákkal végzett kísérletek tanulságai
- Kötődés, szocializáció, szociális intelligencia és érzelmi szinkronizáció, mint az „őrző” játék elsajátíthatóságát befolyásoló tényezők

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

8. Önhöz, mint kutyakiképzőhöz azzal a kéréssel fordul egy gazda, hogy tanítsa meg kutyáját arra a játékos feladatra, hogy az állat az elé helyezett tárgyat látványosan „őrizze”, miközben az ember a tárgy felé nyúlva eljuttassa azt, hogy el karja tőle venni. Természetesen a játék lényege hogy az állat csak „mímelve” az őrzést, és ha a gazda tényleg el akarja venni tőle a tárgyat, akkor azt engedje. Vajon lehetséges ennek megtanítása? Válaszában érveljen azokra az ismeretekre támaszkodva, amelyeket a kutya és ember közös akcióinak szerveződéséről, játékos interakcióiról tudunk!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	Ember-kutya játékos interakciók elemzése: a metakommunikatív jelek szerepe, a visszacsatolás fontossága és a „viselkedési terv”	20	
		A közös akciók új konstrukciójához vezető kollaboratív tevékenység megjelenése az ember és kutya viszonylatában	20	
		Kooperáció és váltott dominancia – a vakvezető kutyákkal végzett kísérletek tanulságai	20	
C	A kutya evolúciós eredete	Kötődés, szocializáció, szociális intelligencia és érzelmi szinkronizáció, mint az „őrző” játék elsajátíthatóságát befolyásoló tényezők	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Rugalmasság	1	
		Állatszeretet	1	
	Társas	Irányítási készség	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Lényegfelismerés	2	
		Módszeres munkavégzés	2	
		Áttekintő képesség	1	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

9. Egy rendőrkutya kiképző iskolán szeretnék bevezetni azt a módszert, hogy a drogkeresésre kiképzett szuka mellől nem választják el a kölykét, hanem hagyják, hogy ott „lábatlankodjon” amíg anyja gyakorlatozik. Önt, mint szakértőt kérdezik meg arról, vajon érdemes-e bevezetni ezt a szokatlan módszert? Válaszában érveljen azokkal az ismeretekkel, amelyekre a kutyák szociális tanulásával kapcsolatban végzett kísérletek derítettek fényt.

Információtartalom vázlata

- A kutya, mint szociális tanulásra genetikailag „előkészített” faj
- A szociális tanulás kimutatása kísérleti körülmények között (a megkerülési feladathelyzet), a társas kapcsolatok szerepe (különbségek a domináns és az alárendelt kutyák szociális tanulási teljesítményében)
- A viselkedési szindróma jelensége és a szociális rugalmatlanság
- Kutya szociális tanulósa embertől: tárgymanipulációs és megkerülési feladathelyzetben, a kommunikáció szerepe a viselkedés elsajátításában
- Emberi akciók utánzása – „csináld utánam” kísérletek

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

9. Egy rendőrkutya kiképző iskolán szeretnék bevezetni azt a módszert, hogy a droggeresésre kiképzett szuka mellől nem választják el a kölykét, hanem hagyják, hogy ott „lábatlankodjon” amíg anyja gyakorlatozik. Önt, mint szakértőt kérdezik meg arról, vajon érdemes-e bevezetni ezt a szokatlan módszert? Válaszában érveljen azokkal az ismeretekkel, amelyekre a kutyák szociális tanulásával kapcsolatban végzett kísérletek derítettek fényt.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	Az állati tanulás törvényszerűségei, ezzel kapcsolatban kidolgozott modellek	A kutya, mint szociális tanulásra genetikailag „előkészített” faj	10	
		A szociális tanulás kimutatása kísérleti körülmények között (a megkerüléses feladathelyzet) a társas kapcsolatok szerepe (különbségek a domináns és az alárendelt kutyák szociális tanulási teljesítményében)	20	
		A viselkedési szindróma jelensége és a szociális rugalmatlanság	10	
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	Kutya szociális tanulása embertől: tárgymanipulációs és megkerülési feladathelyzetben, a kommunikáció szerepe a viselkedés elsajátításában	20	
		Emberi akciók utánzása – „csináld utánam” kísérletek	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Szorgalom, igyekezet	1	
		Kitartás	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
	Módszer	Felfogóképesség	2	
		Általános tanulóképesség	2	
		Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

10. Egy újdonsült kutyatulajdonos azzal a kérdéssel fordul önhöz, hogy kölyökkutyájának nevelése során mennyire fontos odafigyelni arra, hogy minél több állandó elemet („rítust”, „szociális szabályt”) építsen be kettejük napirendjébe. Vajon megkönnyíti ez a kutya beilleszkedését a család életébe? Válaszában érveljen azokkal az ismeretekkel, amelyeket a viselkedéskutatók a kutya szabálykövető készségeiről kiderítettek.

Információtartalom vázlata

- A rítus és szociális szabály fogalmának meghatározása
- Spontán rítuskialakító készség kutyában, a kötődés és rítuskialakítás kapcsolata - kísérleti eredmények
- A szociális elvárás jelensége, konfliktus-minimalizáló képesség, mint adaptációs mechanizmus
- Viselkedési szabályok felismerése és alkalmazása tárgybehozási helyzetben – kísérleti eredmények

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

10. Egy újdonsült kutyatulajdonos azzal a kérdéssel fordul önhöz, hogy kölyökkutyájának nevelése során mennyire fontos odafigyelni arra, hogy minél több állandó elemet („rítust”, „szociális szabályt”) építsen be kettejük napirendjébe. Vajon megkönnyíti ez a kutya beilleszkedését a család életébe? Válaszában érveljen azokkal az ismeretekkel, amelyeket a viselkedéskutatók a kutya szabálykövető készségeiről kiderítettek.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	A rítus és szociális szabály fogalmának meghatározása	20	
		Spontán rítuskialakító készség kutyában, a kötődés és rítuskialakítás kapcsolata - kísérleti eredmények	20	
		A szociális elvárás jelensége, konfliktus-minimalizáló képesség, mint adaptációs mechanizmus	20	
		Viselkedési szabályok felismerése és alkalmazása tárgybehozási helyzetben – kísérleti eredmények	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Felelősségtudat	1	
		Elhivatottság	1	
	Társas	Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Irányítási készség	2	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Módszeres munkavégzés	2	
		Lényegfelismerés	1	
		Ismeretek helyén való alkalmazása	1	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

11. Egy állatkerti gondozó ismerősével vitatkozik azon, hogy a csimpánzok, avagy a kutyák értik-e jobban az ember testbeszédét? Érveljen a kutya jobb viselkedés-olvasó képessége mellett az erre a jelenségre irányuló kísérletek eredményeinek felhasználásával!

Információtartalom vázlata

- A házasítást, mint viselkedésevolúciós folyamat, amelyben a kutya kommunikációs képességei jelentős változáson mentek át
- A családi kutya, mint ‘enkulturált’ lény
- Az ember testjelzéseinek használata, az emberi gesztusnyelv felismerése kora kölyökkortól (kísérletek)
- Figyelmi irányultságot jelző viselkedések felismerése – a szemkontaktus, kapcsolt figyelem, tekintet elfordítása, mint figyelemfelkeltő, irányjelző kommunikációs jelzés (kísérleti eredmények)
- Csimpánzok hasonló kísérletekben mutatott gyengébb teljesítménye, az eltérések magyarázata

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

11. Egy állatkerti gondozó ismerősével vitatkozik azon, hogy a csimpánzok, avagy a kutyák értik-e jobban az ember testbeszédét? Érveljen a kutya jobb viselkedés-olvasó képessége mellett az erre a jelenségre irányuló kísérletek eredményeinek felhasználásával!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A kutya evolúciós eredete	A háziasítást, mint viselkedésevolúciós folyamat, amelyben a kutya kommunikációs képességei jelentős változáson mentek át	20	
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	A családi kutya, mint ‘enkulturált’ lény	10	
		Az ember testjelzései használat, az emberi gesztusnyelv felismerése kora kölyökkortól (kísérletek)	20	
		Figyelmi irányultságot jelző viselkedések felismerése – a szemkontaktus, kapcsolt figyelem, tekintet elfordítása, mint figyelemfelkeltő, irányjelző kommunikációs jelzés (kísérleti eredmények)	20	
		Csimpánzok hasonló kísérletekben mutatott gyengébb teljesítménye, az eltérések magyarázata	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Állatszeretet	1	
		Elhivatottság, elkötelezettség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
	Módszer	Logikus gondolkodás	2	
		Áttekintő képesség	2	
Felfogóképesség		2		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

12. Egy újságíró készít Önnel, mint a kutya viselkedéséhez értő szakemberrel interjút, s ennek során felteszi azt a kérdést, hogy melyek a kutya intelligenciájának legkomplexebb megnyilvánulásai. Azt is szeretné megtudni, hogy helytállóak-e azok a vélekedések, miszerint a kutya szociális megértő képességei nagymértékben hasonlítanak az emberi csecsemőéhez. Válaszában ismertesse a kutya „elmeolvasási” képességeiről rendelkezésre álló ismereteinket, valamint térjen ki a kutya „pedagógiai érzékenységre” valamint a kutya és csecsemő pedagógiai helyzetekre való fogékonyságban megfigyelhető hasonlóságokra.

Információtartalom vázlata

- A szociális intelligencia komplexebb megnyilvánulásai: „elmeolvasási” képesség (kísérletek és értelmezésük)
- A természetes pedagógia, mint tanulási mechanizmus: az ismeret kulturális átadásának speciális módja, az emberi faj evolúciós sikerének egyik kulcsa
- Párhuzamok a kutya és csecsemő pedagógiai helyzetekre való fogékonyságban: a kommunikációs szándék kifejezésére és az irányító jelzésekre való érzékenység (kísérletek)
- Az ember tanítóként való elfogadása, az aktív együttműködő részvétel fontossága, az emberhez való kötődés szerepe e folyamatokban

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

12. Egy újságíró készít Önnel, mint a kutya viselkedéséhez értő szakemberrel interjút, s ennek során felteszi azt a kérdést, hogy melyek a kutya intelligenciájának legkomplexebb megnyilvánulásai. Azt is szeretné megtudni, hogy helytállóak-e azok a vélekedések, miszerint a kutya szociális megértő képességei nagymértékben hasonlítanak az emberi csecsemőéhez. Válaszában ismertesse a kutya „elmeolvasási” képességeiről rendelkezésre álló ismereteinket, valamint térjen ki a kutya „pedagógiai érzékenységre” valamint a kutya és csecsemő pedagógiai helyzetekre való fogékonyságban megfigyelhető hasonlóságokra.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	A szociális intelligencia komplexebb megnyilvánulásai: „elmeolvasási” képesség (kísérletek és értelmezésük)	20	
		A természetes pedagógia, mint tanulási mechanizmus: az ismeret kulturális átadásának speciális módja, az emberi faj evolúciós sikerének egyik kulcsa	20	
		Párhuzamok a kutya és csecsemő pedagógiai helyzetekre való fogékonyságban: a kommunikációs szándék kifejezésére és az irányító jelzésekre való érzékenység (kísérletek)	20	
		Az ember tanítóként való elfogadása, az aktív együttműködő részvétel fontossága, az emberhez való kötődés szerepe e folyamatokban	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Fejlődőképesség, önfejlesztés	1	
		Határozottság	1	
	Társas	Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Helyzetfelismerés	1	
	Módszer	Áttekintő képesség	2	
		Értékelés	2	
		Felfogóképesség	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

13. Egy mozgás- és értelmi sérült gyermekeket ellátó intézményben szeretne kutyás terápiás fejlesztő foglalkozásokat elindítani. Ennek megbeszélése céljából találkozik az intézmény vezetőjével, aki felteszi Önnek azt a kérdést, mi bizonyítja azt, hogy a kutya – ember kapcsolatában valóban terápiás hatás rejlik. Válaszában érveljen a rendelkezésre álló tudományos vizsgálatok következtetéseit felhasználva.

Információtartalom vázlata

- Az állattartás általános hatása az egészségi állapotra
- A kutya kiemelt terápiás hatásának biológiai gyökerei
- A kutya szerepe a gyermek személyiségfejlődésében (identitásfejlődésre, társas kapcsolatok elsajátítására gyakorolt hatások)
- A kutya szerepe a stresszhelyzetek okozta patológiás hatás tompításában, a gyász okozta pszichés terhelés oldásában
- A kutya, mint érzelmi támasz és szociális facilitátor
- A kutya, mint „antidepresszáns” és motiváló tényező, szerepe a hospitalizációs tünetek kezelésében

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

13. Egy mozgás- és értelmi sérült gyermekeket ellátó intézményben szeretne kutyás terápiás fejlesztő foglalkozásokat elindítani. Ennek megbeszélése céljából találkozik az intézmény vezetőjével, aki felteszi Önnek azt a kérdést, mi bizonyítja azt, hogy a kutya – ember kapcsolatában valóban terápiás hatás rejlik. Válaszában érveljen a rendelkezésre álló tudományos vizsgálatok következtetéseit felhasználva.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
C	A kutya evolúciós eredete	A kutya kiemelt terápiás hatásának biológiai gyökerei	10	
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	Az állattartás általános hatása az egészségi állapotra	10	
		A kutya szerepe a gyermek személyiségfejlődésében (identitásfejlődésre, társas kapcsolatok elsajátítására gyakorolt hatások)	20	
		A kutya szerepe a stresszhelyzetek okozta patológiás hatás tompításában, a gyász okozta pszichés terhelés oldásában	10	
		A kutya, mint érzelmi támasz és szociális facilitátor	10	
		A kutya, mint „antidepresszáns” és motiváló tényező, szerepe a hospitalizációs tünetek kezelésében	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Fejlődőképesség, önfejlesztés	2	
		Felelősségtudat	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Felfogóképesség	2	
		Áttekintő képesség	1	
		Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	1	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

14. Egy autista gyermekek fejlesztését ellátó intézményben szeretne kutyás terápiás foglalkozásokat elindítani. Ennek megbeszélése céljából találkozik az intézmény vezetőjével, aki felteszi Önnek azt a kérdést, milyen tudományos ismeretek bizonyítják, hogy a kutya valóban alkalmas az autizmussal élők fejlesztésére. Válaszában érveljen a rendelkezésre álló tudományos vizsgálatok következtetéseit felhasználva!

Információtartalom vázlata

- Autista gyermekek kutyával szembeni társas viselkedési megnyilvánulásai - kérdőíves vizsgálatok eredményei
- A kutyás foglalkozások hatása a társas-érzelmi készségek fejlődésére (szociális interakciók gyakorisága, formájára, komplexitása)
- A kutya „híd” szerepe a terapeuta és autista gyermek között, társas ingerektől való félelem csökkentése
- A kutya szerepe a „szándék-tulajdonítási” képesség elsajátításában – kísérleti eredmények

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

14. Egy autista gyermekek fejlesztését ellátó intézményben szeretne kutyás terápiás foglalkozásokat elindítani. Ennek megbeszélése céljából találkozik az intézmény vezetőjével, aki felteszi Önnek azt a kérdést, milyen tudományos ismeretek bizonyítják, hogy a kutya valóban alkalmas az autizmussal élők fejlesztésére. Válaszában érveljen a rendelkezésre álló tudományos vizsgálatok következtetéseit felhasználva!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A kutya-ember kapcsolat jellegzetességei és a kutya és ember viselkedésében megfigyelhető párhuzamok	Autista gyermekek kutyával szembeni társas viselkedési megnyilvánulásai - kérdőíves vizsgálatok eredményei	20	
		A kutyás foglalkozások hatása a társas-érzelmi készségek fejlődésére (szociális interakciók gyakorisága, formájára, komplexitása)	20	
		A kutya „híd” szerepe a terapeuta és autista gyermek között, társas ingerektől való félelem csökkentése	20	
		A kutya szerepe a „szándék-tulajdonítási” képesség elsajátításában – kísérleti eredmények	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Önállóság	1	
		Fejlődőképesség, önfejlesztés	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Interperszonális rugalmasság	1	
	Módszer	Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Áttekintő képesség	1	
		Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
alíírás

15. Egy középiskola igazgatója arra kéri fel Önt, hogy az utóbbi időben elszaporodott állatkínzási esetek kapcsán tartson a diákok számára előadást arról, hogy hogyan gondolkodjunk általában az állatvédelmi, állatetikai kérdésekről, létezik-e egységes álláspont abban a kérdésben, hogy mely fajok jogosultak az emberi bánásmódra? Ismertesse az előadás gondolatmentét, melyben a történeti vonatkozásokat is megemlítve bemutatja a kérdéssel kapcsolatos tudományos nézeteket!

Információtartalom vázlata

- Az állatvédelem és állatetika gondolatának történeti megjelenése, az arisztotelészi racionalitás gondolata, az antropocentrikus etika megjelenése, erkölcs és racionalitás Kant szerint, az utilitarianizmus
- Az „emberi bánásmódra való jogosultság” szempontjai: törzsfajlettség, idegrendszeri fejlettség, ökológiai meghatározottság, fájdalom érzékelésére
- Az indikátorok, mutatók szerepe állatok jólétének megítélésében, viselkedési, egészségi és szaporodási mutatók
- Élettani mutatók, mint jólléti indikátorok, a stresszhormon mérés jelentősége

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

15. Egy középiskola igazgatója arra kéri fel Önt, hogy az utóbbi időben elszaporodott állatkínzási esetek kapcsán tartson a diákok számára előadást arról, hogy hogyan gondolkodjunk általában az állatvédelmi, állatetikai kérdésekről, létezik-e egységes álláspont abban a kérdésben, hogy mely fajok jogosultak az emberi bánásmódra? Ismertesse az előadás gondolatmentét, melyben a történeti vonatkozásokat is megemlítve bemutatja a kérdéssel kapcsolatos tudományos nézeteket!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
A	Az állatjólét alapelvei	Az állatvédelem és állatetika gondolatának történeti megjelenése, az arisztotelészi racionalitás gondolata, az antropocentrikus etika megjelenése, erkölcs és racionalitás Kant szerint, az utilitarianizmus	20	
		Az „emberi bánásmódra való jogosultság” szempontjai: törzsfejlettség, idegrendszeri fejlettség, ökológiai meghatározottság, fájdalom érzékelésére	20	
A	A nem megfelelő tartásmódból eredő viselkedési problémák, kockázati tényezők elhárításának lehetőségei	Az indikátorok, mutatók szerepe állatok jólétének megítélésében, viselkedési, egészségi és szaporodási mutatók	20	
		Élettani mutatók, mint jólléti indikátorok, a stresszhormon mérés jelentősége	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Önállóság	1	
		Döntésképeség	1	
	Társas	Határozottság	1	
	Módszer	Lényegfelismerés, lényeglátás	2	
		Áttekintő képesség	2	
		Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	2	
Értékelés		1		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

16. Egy kutyatenyésztőket tömörítő egyesület felkérésére arról kell előadást tartania, hogy melyek az „állatjólét” témakörében megfogalmazható alapelvek és vitatott kérdések, és mindezek hogyan jelentkeznek a kutyatartás, tenyésztés és speciális segítő célokra való alkalmazás szempontjából.

Információtartalom vázlata

- Az állatjólét öt legfontosabb alapelve
- Az állati személyiség kérdése, a személyiség etológiai meghatározása, a kutya személyiségprofilja, a szubjektív érzések és gondolatok vizsgálatának nehézségei
- Az alapelvek érvényesülése a családi kutyák életében, a farokcsonkolás és fülvágás, mint állatetikai probléma
- Az állatjóléti alapelvek érvényesülése a terápiás munkát végző kutyák életében
- Az állatjóléti alapelvek érvényesülése a speciális segítő kutyaként gazdához juttatott kutyák életében

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

16. Egy kutyatenyésztőket tömörítő egyesület felkérésére arról kell előadást tartania, hogy melyek az „állatjólét” témakörében megfogalmazható alapelvek és vitatott kérdések, és mindezek hogyan jelentkeznek a kutyatartás, tenyésztés és speciális segítő célokra való alkalmazás szempontjából.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
A	Az állatjólét alapelvei	Az állatjólét öt legfontosabb alapelve	10	
		Az állati személyiség kérdése, a személyiség etológiai meghatározása, a kutya személyiségprofilja, a szubjektív érzések és gondolatok vizsgálatának nehézségei	10	
		Az alapelvek érvényesülése a családi kutyák életében, a farokcsonkolás és fülvágás, mint állatetikai probléma	20	
		Az állatjóléti alapelvek érvényesülése a terápiás munkát végző kutyák életében	20	
		Az állatjóléti alapelvek érvényesülése a speciális segítő kutyaként gazdához juttatott kutyák életében	20	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Szorgalom, igyekezet	1	
		Döntésképség	1	
	Társas	Irányítási készség	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Határozottság	1	
	Módszer	Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Áttekintő képség	1	
Emlékezőképség (ismeretmegörzés)		2		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

17. Egy kutyamenhely kérésére egy olyan ismeretterjesztő anyagot kell összeállítania, a menhelyi kutyákat örökbe fogadó gazdák számára, amely áttekintést ad az agresszív viselkedésről, mint a kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló egyik legfőbb viselkedési problémáról. Foglalja össze ennek lényeges pontjait!

Információtartalom vázlata

- A kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló főbb viselkedési problémák (agresszivitás, hiperaktivitás, ugatás, félénkség, szobatisztaság hiánya)
- Az agresszió genetikai tényezői, a megfelelő egyed kiválasztásának fontossága
- A megelőző gyakorlatok szerepe az agressziós viselkedési problémák kezelésében
- A beltenyésztés szerepe a megnövekedett agresszió jelenségében – a spániel vizsgálat tanulságai
- Az agresszió és szőrszín illetve ivar összefüggései, az ivartalanítás hatása
- Környezeti, nevelési hatások, az elkényeztetés, túlzott gondoskodás agressziónövelő következményei

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

17. Egy kutyamenhely kérésére egy olyan ismeretterjesztő anyagot kell összeállítania, a menhelyi kutyákat örökbe fogadó gazdák számára, amely áttekintést ad az agresszív viselkedésről, mint a kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló egyik legfőbb viselkedési problémáról. Foglalja össze ennek lényeges pontjait!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A kutyák főbb viselkedési problémái	A kutyák életminőségét jelentősen befolyásoló főbb viselkedési problémák (agresszivitás, hiperaktivitás, ugatás, félénkség, szobatisztaság hiánya)	20	
A	A nem megfelelő tartásmódból eredő viselkedési problémák, kockázati tényezők elhárításának lehetőségei	Az agresszió genetikai tényezői, a megfelelő egyed kiválasztásának fontossága	10	
		A megelőző gyakorlatok szerepe az agressziós viselkedési problémák kezelésében	10	
		A beltenyésztés szerepe a megnövekedett agresszió jelenségében – a spániel vizsgálat tanulságai	20	
		Az agresszió és szőrszín illetve ivar összefüggései, az ivartalanítás hatása	10	
		Környezeti, nevelési hatások, az elkényeztetés, túlzott gondoskodás agressziónövelő következményei	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Állatszeretet	1	
		Határozottság	1	
	Társas	Kapcsolatfenntartó készség	1	
		Áttekintő képesség	2	
	Módszer	Lényegfelismerés	1	
		Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
		Körültekintés, elővigyázatosság	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

18. Egy állatvédő szervezet kampányában való részvételre kéri fel Önt azzal, hogy állítson össze egy olyan ismeretterjesztő anyagot, amelyben a szeparációs szorongás és kontrollálatlan ugatás családi kutyáknál gyakran jelentkező viselkedési problémájáról ad áttekintést. Ugyanis e problémák a leggyakoribb okai annak, hogy a kutyát utcára teszik vagy menhelyre adják be.

Információtartalom vázlata

- A szorongás, mint viselkedési jelenség, öröklött és a környezeti tényezők szerepe
- A félelmi válasz rögzülését megelőző technikák
- A tartós szorongás egészségi és kognitív következményei
- A szeparációs szorongás viselkedési megnyilvánulásai, kezelésének módjai
- A túlzott ugatás kiváltó okai és megelőzése, a büntetés módjai
- Az eutanázia mint megoldás – érvek és ellenérvek

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

18. Egy állatvédő szervezet kampányában való részvételre kéri fel Önt azzal, hogy állítson össze egy olyan ismeretterjesztő anyagot, amelyben a szeparációs szorongás és kontrollálatlan ugatás családi kutyáknál gyakran jelentkező viselkedési problémájáról ad áttekintést. Ugyanis e problémák a leggyakoribb okai annak, hogy a kutyát utcára teszik vagy menhelyre adják be.

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
B	A kutyák főbb viselkedési problémái	A szorongás, mint viselkedési jelenség, öröklött és a környezeti tényezők szerepe	10	
		A tartós szorongás egészségi és kognitív következményei	10	
A	A nem megfelelő tartásmódból eredő viselkedési problémák, kockázati tényezők elhárításának lehetőségei	A félelmi válasz rögzülését megelőző technikák	10	
		A szeparációs szorongás viselkedési megnyilvánulásai, kezelésének módozatai	20	
		A túlzott ugatás kiváltó okai és megelőzése, a büntetés módozatai	20	
		Az eutanázia mint megoldás – érvek és ellenérvek	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédképesség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédképesség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Állatszeretet	1	
		Döntéskéesség	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó képesség	1	
	Módszer	Lényegfelismerés	2	
		Áttekintő képesség	2	
		Ismeretek helyén való alkalmazása	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

19. Egy vakvezető kutyákat kiképző szervezetet vezet, ahol többek között az a feladata, hogy a kutyák képzésénél az állatjóléti kérdések betartására hívja fel a kiképzők figyelmét, valamint hogy a leendő gazdák számára ismertetőt adjon arról, milyen alapvető szempontokat kell figyelembe venni a segítőkutyák életminőségének biztosítása érdekében. Állítson össze egy, a főbb szempontokat tartalmazó összefoglalót!

Információtartalom vázlata

- A segítőkutya problémás etikai helyzete: saját szükségletekkel (is) rendelkező „rehabilitációs eszköz”
- Az állatjólét öt alapelvének érvényesítése a segítő kutya tartásában
- A segítőkutyák jó életminőségének biztosítása, szociális és egyéb viselkedési igények kielégítésének szüksége (nem adekvát viselkedések, sztereotíp vagy öncsonkító magatartásformák mint figyelmeztető jelzések)
- Kenneltartás és gazdaváltás a képzés során mint állatjóléti probléma
- A kiöregedett segítőkutya: a „nyugdíjazás” etikai problémái

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

19. Egy vakvezető kutyákat kiképző szervezetet vezet, ahol többek között az a feladata, hogy a kutyák képzésénél az állatjóléti kérdések betartására hívja fel a kiképzők figyelmét, valamint hogy a leendő gazdák számára ismertetőt adjon arról, milyen alapvető szempontokat kell figyelembe venni a segítőkutyák életminőségének biztosítása érdekében. Állítson össze egy, a főbb szempontokat tartalmazó összefoglalót!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
A	Az állatjólét alapelvei	A segítőkutya problémás etikai helyzete: saját szükségletekkel (is) rendelkező „rehabilitációs eszköz”	20	
		Az állatjólét öt alapelvének érvényesítése a segítő kutya tartásában	20	
		A segítőkutyák jó életminőségének biztosítása, szociális és egyéb viselkedési igények kielégítésének szüksége (nem adekvát viselkedések, sztereotíp vagy öncsonkító magatartásformák, mint figyelmeztető jelzések)	10	
		Kenneltartás és gazdaváltás a képzés során mint állatjóléti probléma	20	
		A kiöregedett segítőkutya: a „nyugdíjazás” etikai problémái	10	
Összesen			80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Állatszeretet	1	
		Önállóság	1	
	Társas	Határozottság	1	
		Kapcsolatfenntartó készség	1	
	Módszer	Körültekintés, elővigyázatosság	2	
		Áttekintő képesség	2	
		Értékelés	1	
Helyzetfelismerés		1		
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás

20. Egy haza állatvédelmi konferenciára meghívott előadóként az a feladata, hogy a hallgatósággal ismertesse az Állatvédő Világszövetség (WSPA) társállatok tartására vonatkozó irányelveit. Állítsa össze egy ilyen előadás vázlatát!

Információtartalom vázlata

- Az állatok jólétét a tartó teljes személyes elkötelezettsége kell garantálja
- A társállatokat igazgató szabályozás fontossága (tartási engedélyeztetés, a tenyésztők ellenőrzése, kutyák nyilvántartása és azonosítása)
- Társállaton végzett, nem gyógyászati célt szolgáló csonkítás, és egészségromboló szelektív tenyésztés ellenzése
- Az ivartalanítás fontossága
- Társállat elpusztításának szabályozása

Vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2835-09 A kutyák viselkedése és állatjóléti ismeretek

Vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat

A kutya gondozása, egészségvédelme, viselkedése

A vizsgázó neve: .....

Értékelő lap

20. Egy haza állatvédelmi konferenciára meghívott előadóként az a feladata, hogy a hallgatósággal ismertesse az Állatvédő Világszövetség (WSPA) társállatok tartására vonatkozó irányelveit. Állítsa össze egy ilyen előadás vázlatát!

Típus	Szakmai ismeretek alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Az információtartalom vázlata alapján	Pontszámok	
			Max.	Elért
A	A konfliktushelyzetek ok-okozati viszonyainak felismerése és megoldása	Az állatok jólétét a tartó teljes személyes elkötelezettsége kell garantálja	10	
		A társállatokat igazgató szabályozás fontossága (tartási engedélyeztetés, a tenyésztők ellenőrzése, kutyák nyilvántartása és azonosítása)	20	
		Társállaton végzett, nem gyógyászati célt szolgáló csonkítás, és egészségromboló szelektív tenyésztés ellenzése	20	
		Az ivartalanítás fontossága	10	
		Társállat elpusztításának szabályozása	20	
		Összesen	80	
Szint	Szakmai készségek a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
4	Szakmai nyelvű hallott szöveg megértése		2	
4	Szakmai nyelvű beszédkészség		2	
4	Olvasott szakmai szöveg megértése		2	
5	Köznyelvi szöveg hallás utáni megértése		2	
5	Köznyelvi beszédkészség		2	
Összesen			10	
	Egyéb kompetenciák a szakmai és vizsgakövetelmény szerint		Max.	Elért
	Személyes	Fejlődőképesség, önfejlesztés	1	
		Elhivatottság, elkötelezettség	2	
	Társas	Határozottság	1	
	Módszer	Általános tanulókészség	2	
		Információgyűjtés	2	
		Figyelem-összpontosítás	2	
Összesen			10	
Mindösszesen			100	

.....
dátum

.....
aláírás